

 Bijlage

 CIRCULARITEIT

CIRCULAR ECONOMY TAXONOMY STUDY

Analyse van de conceptcriteria
Circulariteit EU Taxonomie

Dutch
Green Building
Council

[DGBC.nl](https://www.dgbc.nl)

Analyse van de conceptcriteria Circulariteit EU Taxonomie

De EU Taxonomie is een uniforme taal voor duurzaamheid, geïnitieerd door de Europese Commissie. Deze taal geldt voor alle economische activiteiten, zo ook de bouw- en vastgoedsector. Dutch Green Building Council (DGBC) heeft in een [whitepaper](#) omschreven wat de EU Taxonomie is en wat dit betekent voor de bouw- en vastgoedsector. Onder de EU Taxonomie zijn er zes klimaatdoelen geformuleerd, het vierde klimaatdoel betreft de circulaire economie. Voor elk klimaatdoel zijn criteria opgesteld, sommige zijn definitief, maar voor bijvoorbeeld circulariteit zijn ze nog in concept.

DGBC heeft in samenwerking met enkele andere Europese Green Building Councils een analyse gemaakt van deze conceptcriteria. In 2022 zijn de eerste analysebevindingen op de concepteisen als feedback met de Europese Commissie gedeeld. Nu worden de [definitieve resultaten van de analyse](#) gepubliceerd, waarin verschillende landen aan bod komen en generieke aanbevelingen worden gedaan en conclusies worden getrokken. Specifiek voor de Nederlandse situatie heeft DGBC de onderstaande samenvatting gemaakt.

Landelijke vertaling conceptcriteria

Op het moment van deze rapportage heeft de Europese Commissie de circulaire criteria nog niet definitief vastgesteld, de verwachting was dat dit in december 2022 zou zijn. Dat weerhoudt DGBC er niet van om ondertussen door te werken aan de landelijke vertaling van de criteria.

Zes criteria voor Nieuwbouw

Nederland staat bekend als koploper op het vlak van het meetbaar maken van circulair bouwen en dat komt ook terug uit de analyse van de zes criteria (zie onderstaande tabel voor de criteria op een rij). Met de MPG (MilieuPrestatie Gebouwen) in het Bouwbesluit is hiermee de basis gelegd. Aanvullend zijn via bovenwettelijke instrumenten zoals BREEAM-NL ook al veel instrumenten en criteria beschikbaar die aansluiten op de kaders van de EU Taxonomie. Denk aan afvalmanagement op de bouwplaats, circulair ontwerpen op adaptiviteit, gebouwflexibiliteit en losmaakbaarheid, en de ontwikkelingen met gebouwspaspoorten.

De grootste uitdaging ligt in de toepassing van circulaire bouwmaterialen en maximaliseren van niet-hernieuwbare materialen: waar de concepteis stelt dat minimaal 50% van de toegepaste materialen bestaat uit hergebruikte, gerecyclede of hernieuwbare materialen.

Als we iets dieper kijken naar de zes criteria, kunnen we stellen dat:

1. Het EU Waste Protocol waar de EU Taxonomie naar verwijst is niet bekend bij marktpartijen in Nederland. Het protocol sluit echter wel aan op een credit in BREEAM-NL rondom bouwplaatsmanagement en de rapportage die gevraagd wordt. Vanuit BREEAM-NL projecten zien we ook wel dat de 90% gehaald wordt. Onze aanbeveling daarbij: je zou een stap moeten zetten in het splitsen van afval in hergebruik naast recycling.
2. Een levenscyclusanalyse (LCA) voor een gebouw heet in Nederland de MPG. De MPG is geborgd in wetgeving (Bouwbesluit) voor nieuwbouw van woningen en kantoren, maar (nog) niet voor overige functies en ook niet voor renovatieprojecten. Aan de eis dat de LCA ook publiekelijk wordt gedeeld wordt tot op heden geen gehoor gegeven.
3. Ontwerpprincipes op materiaalefficiëntie, adaptiviteit en losmaakbaarheid zijn in Nederland niet nieuw in de bovenwettelijke systemen, net als in enkele andere Europese landen. De EU Taxonomie stelt echter nog geen drempel of meetbare minimale waarden waaraan voldaan moet worden, voor de Nederlandse situatie zal dit dus dan ook nog bepaald moeten

worden voor bijvoorbeeld adaptiviteit en losmaakbaarheid. DGBC heeft in samenwerking met het Transitieteam Circulaire Bouw, W/E en RVO methodieken opgesteld voor adaptiviteit en losmaakbaarheid om hier invulling aan te geven. Materiaalefficiëntie is veelal lastig aan te tonen: hoe toon je aan dat je iets niet hebt gebruikt?

4. Het criterium om 50% circulaire materialen te gebruiken zal een uitdaging worden en dan met name in hergebruik (15%) van bouwproducten. De toepassing van 15% gerecyclede grondstoffen en hernieuwbare materialen zal wel gaan lukken als dat goed wordt vastgelegd, kijkend naar staal, betongranulaat of de ontwikkelingen met glas. Bij sloop/nieuwbouw kan je bijvoorbeeld ook veel direct recyclen, maar dit is energetisch niet duurzaam. Er is nog geen eenduidige methode om dit criterium vast te leggen, maar de data om dit te duiden is wel beschikbaar.
5. De eisen rondom gevaarlijke stoffen lijken toch al grotendeels te zijn ondervangen in Nederlandse wetgeving, via Europese regelgeving (REACH). Onduidelijk is op welke wijze je dit nog als aanvullende eis goed na kan leven en/of aan moet tonen voor alle gebruikte producten in een bouwproject.
6. Gebouwpaspoorten hebben de afgelopen jaren hun intrede gedaan in Nederland en zijn ook verankerd in bovenwettelijke systemen (zoals BREEAM-NL en MadaSter). De EU Taxonomie vereist toch ook enkele specifieke

informatie over onderhoud, einde levensduur en demontageplannen en mogelijk hergebruik. Dit zal nog explicieter opgenomen moeten worden in de huidige systemen en criteria.

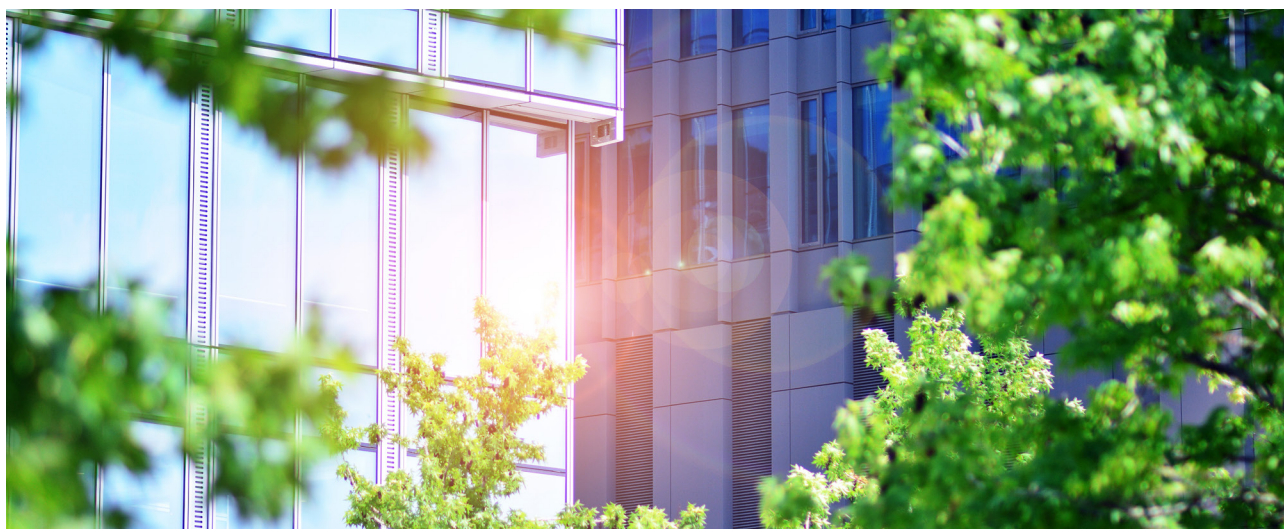
Twee additionele criteria voor Renovatie

Voor Renovatie gelden dezelfde zes criteria als Nieuwbouw, maar zijn er nog twee extra gesteld. Dit gaat over het behoud van materialen van het bestaande gebouw (minimaal 50%), en dat er wordt voldaan aan de energieprestatie eisen die gelden voor een ingrijpende renovatie. Of dat de primaire energievraag met minstens 30% wordt gereduceerd. Beide criteria lijken goed haalbaar en ook wel aantoonbaar, al is de documentatie hier nog niet altijd op ingericht.

Wat wel een punt is, is in hoeverre de criteria op circulaire ontwerpprincipes en materiaalgebruik haalbaar zijn en op de juiste wijze toepasbaar. Immers, een groot deel van het gebouw blijft behouden (meer circulair dan dat kan niet), maar is dus ook niet meer aanpasbaar of te verbeteren.

Geen criteria voor installatie en onderhoud, werving en eigendom van vastgoed

Voor bouw en vastgoedactiviteiten zijn er dus alleen criteria op Nieuwbouw (7.1) en Renovatie (7.2), en dus niet voor de activiteiten op bestaand vastgoed: installatie en onderhoud (7.3 t/m 7.6) en werving en eigendom van vastgoed (7.7).

Conclusie

- De circulaire criteria zijn heel herkenbaar voor de ontwikkelingen in Nederland, dus we zitten op één lijn met wat de doelen vanuit Europa zijn. Andersom zou je kunnen stellen: Nederland staat bekend als koploper op het vlak van meetbaar maken van circulair bouwen en dat komt terug in de analyse van de zes criteria. Er is nog een slag te slaan in het definitief vaststellen van criteria en hoe deze meetbaar aantoonbaar te maken, maar onze bovenwettelijke instrumenten sluiten hier goed op aan.
- De grootste uitdaging zal komen te liggen in het gebruik van circulaire materialen en maximaliseren van niet-hernieuwbare materialen: de concepteis vraagt dat minimaal 50% van de toegepaste materialen bestaat uit hergebruikte, gerecyclede of hernieuwbare materialen.
- Wat we wel zien is dat de criteria voor Renovatieprojecten een hogere drempel hebben dan Nieuwbouw. De criteria zijn grotendeels gelijk, maar daardoor wel lastiger in de praktijk haalbaar. Bijvoorbeeld op materiaalgebruik: als je 50% van het gebouw in standhoudt, is het nog moeilijker om het nieuwe deel ook met circulaire materialen toe te passen. Dit is eigenlijk tegenstrijdig met het doel om juist renovatie te promoten ten opzichte van nieuwbouw. Want het behoud van waarde en materialen in gebouwen is het meest circulair.

Significante bijdrage in de transitie naar een circulaire economie	Minimale vereisten bij de transitie naar een circulaire economie
1. Verwerking van al het gegenereerde afval volgens EU Protocol Sloop en Bouwafval.	1. Beperk afval met de best beschikbare technieken, en selectief te werk bij het slopen, en gebruik maken van de beschikbare sorteersystemen voor bouw- en sloopafval.
2. Minstens 90% (naar gewicht) van het niet-gevaarlijke, afval wordt voorbereid voor hergebruik en recycling.	2. Minstens 70% (naar gewicht) van het niet-gevaarlijke, afval wordt voorbereid voor hergebruik en recycling.
3. Berekening van een levenscyclusanalyse van het gehele gebouw, en deze LCA publiekelijk delen.	n.v.t.
4. Ondersteunen van circulariteit door te ontwerpen op materiaal-efficiëntie, adaptiviteit, flexibiliteit en losmaakbaarheid.	4. Ondersteunen van circulariteit door te ontwerpen op materiaal-efficiëntie, adaptiviteit, flexibiliteit en losmaakbaarheid.
5. Minimaal 50% van het originele gebouw blijft behouden (alleen van toepassing op Renovatie).	n.v.t.
6. Van de toegepaste materialen is 15% hergebruikt, 15% gerecycled en de overige 20% in combinatie van hergebruikt, gerecycled materialen hernieuwbare materialen (totaal samen 50%).	n.v.t.
7. Componenten en materialen bevat geen asbest of andere bepaalde giftige stoffen (in lijn met REACH).	n.v.t.
8. Een digitale 'tool' is gebruikt welke de karakteristieken van het gebouw, inclusief de gebruikte materialen, bevat. Deze informatie is digitaal en beschikbaar voor de opdrachtgever.	n.v.t.

Dutch
Green Building
Council

DGBC.nl

**Dutch Green
Building Council**

Zuid Hollandlaan 7
2596 AL Den Haag

+31 (0)88 55 80 100
info@dgbc.nl

DGBC.nl